Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0079

Šķēršļu novēršana aizsardzības vienotajā tirgū

Eiropas Parlamenta 2026. gada 11. marta rezolūcija par šķēršļu novēršanu aizsardzības vienotajā tirgū (2025/2143(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD),

– ņemot vērā Versaļas deklarāciju, ko valstu un valdību vadītāji pieņēma 2022. gada 11. marta neformālajā sanāksmē,

– ņemot vērā dokumentu "Stratēģiskais kompass drošībai un aizsardzībai — Eiropas Savienībai, kas aizsargā savus pilsoņus, vērtības un intereses un veicina starptautisko mieru un drošību", kuru Padome apstiprināja 2022. gada 21. martā un Eiropadome atbalstīja 2022. gada 25. martā,

– ņemot vērā Padomes 2017. gada 11. decembra Lēmumu (KĀDP) 2017/2315, ar ko izveido pastāvīgo strukturēto sadarbību (*PESCO*) un nosaka iesaistīto dalībvalstu sarakstu[1],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 6. maija Direktīvu 2009/43/EK, ar ko vienkāršo noteikumus un nosacījumus ar aizsardzību saistīto ražojumu sūtījumiem[2],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvu 2009/81/EK, ar kuru koordinē procedūras attiecībā uz to, kā līgumslēdzējas iestādes vai subjekti, kas darbojas drošības un aizsardzības jomā, piešķir noteiktu būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības, un ar kuru groza Direktīvas 2004/17/EK un 2004/18/EK[3],

---

1 OV L 331, 14.12.2017., 57. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2315/oj.
2 OV L 146, 10.6.2009., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj.
3 OV L 216, 20.8.2009., 76. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj.

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/697 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu un atceļ Regulu (ES) 2018/1092[4],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 20. jūlija Regulu (ES) 2023/1525 par munīcijas ražošanas atbalstīšanu (*ASAP*)[5],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 18. oktobra Regulu (ES) 2023/2418, ar ko izveido instrumentu Eiropas aizsardzības industrijas pastiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu (*EDIRPA*)[6],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2025. gada 16. decembra Regulu (ES) 2025/2643, kas izveido Eiropas Aizsardzības industrijas programmu un pasākumu satvaru aizsardzības ražojumu savlaicīgas pieejamības un piegādes nodrošināšanai (“EDIP regula”)[7],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2025. gada 19. decembra Regulu (ES) 2025/2653, ar ko groza Regulas (ES) 2021/694, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697, (ES) 2021/1153 un (ES) 2024/795 nolūkā ES budžetā stimulēt ar aizsardzību saistītas investīcijas, lai īstenotu apbruņošanās plānu ReArm Europe[8],

– ņemot vērā Padomes Regulu (ES) 2025/1106 (2025. gada 27. maijs), ar ko izveido instrumentu “Rīcība Eiropas drošības labā (*SAFE*), stiprinot Eiropas aizsardzības industriju”[9],

– ņemot vērā 2025. gada 17. jūnija Aizsardzības gatavības Omnibus paketē ietvertos priekšlikumus, respektīvi, Komisijas 2025. gada 17. jūnija priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par aizsardzības gatavības projektiem vajadzīgo atļauju piešķiršanas paātrināšanu (COM(2025)0821), Komisijas 2025. gada 17. jūnija priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko attiecībā uz aizsardzības gatavību, aizsardzības investīciju sekmēšanu un nosacījumiem aizsardzības industrijai groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006, (EK) Nr. 1272/2008, (ES) Nr. 528/2012, (ES)

---

4 OV L 170, 12.5.2021., 149. lpp, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj.
5 OV L 185, 24.7.2023., 7. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj.
6 OV L, 2023/2418, 26.10.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj.
7 OV L, 2025/2643, 29.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj.
8 OV L, 2025/2653, 22.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2653/oj.
9 OV L, 2025/1106, 28.5.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj.

2019/1021 un (ES) 2021/697 (COM(2025)0822), un Komisijas 2025. gada 17. jūnija priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvas 2009/43/EK un 2009/81/EK attiecībā uz to, lai vienkāršotu ar aizsardzību saistītu ražojumu sūtījumus ES iekšienē un iepirkumu drošības un aizsardzības jomā (COM(2025)0823),

– ņemot vērā Eiropadomes secinājumus par Eiropas aizsardzību, jo īpaši tos, kas pieņemti 2025. gada 6. martā, 2025. gada 20. martā, 2025. gada 26. jūnijā un 2025. gada 23. oktobrī,

– ņemot vērā 2021. gada 25. marta rezolūciju par Direktīvas 2009/81/EK īstenošanu attiecībā uz iepirkumu aizsardzības un drošības jomā un Direktīvas 2009/43/EK īstenošanu attiecībā uz tādu produktu nodošanu, kas saistīti ar aizsardzību[10],

– ņemot vērā 2025. gada 2. aprīļa rezolūciju par kopējās ārpolitikas un drošības politikas īstenošanu: 2024. gada ziņojumu[11],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2025. gada 25. novembra rezolūciju par ziņojumu "Eiropas konkurētspējas nākotne" (*M. Draghi* ziņojums): institucionālie aspekti[12],

– ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2024. gada 5. marta kopīgo paziņojumu "Jauna Eiropas Aizsardzības industriālā stratēģija: reaģētspējīga un noturīga Eiropas aizsardzības industrija kā ES gatavības ķīla" (JOIN(2024)0010),

– ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšsēdētāja amata kandidātes Urzulas fon der Leienas 2025. gada 18. jūlijā izklāstītās politikas pamatnostādnes nākamajai Eiropas Komisijai 2024.–2029. gada laikposmā "Eiropas izvēle",

– ņemot vērā *Mario Draghi* 2024. gada 9. septembra ziņojumu par Eiropas konkurētspējas nākotni ("*Draghi* ziņojums") un jo īpaši tā ceturto nodaļu par drošības palielināšanu un atkarību samazināšanu,

– ņemot vērā *Sauli Niinistö* 2024. gada 30. oktobra ziņojumu "*Safer Together — Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness*" ("Par lielāku kopīgo drošību un par spēcīgāku Eiropas civilo un militāro mobilizēšanos un gatavību") ("*Niinistö* ziņojums"),

– ņemot vērā *Enrico Letta* 2024. gada 10. aprīļa ziņojumu "*Much more than a Market – speed, security, solidarity: empowering the Single*

---

10 OV C 494, 8.12.2021., 54. lpp.
11 OV C, C/2025/4388, 9.9.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4388/oj.
12 Pieņemtie teksti, P10_TA(2025)0285.

Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens” (“Daudz vairāk nekā tirgus – ātrums, drošība, solidaritāte: vienotā tirgus stiprināšana, lai nodrošinātu ilgtspējīgu nākotni un labklājību visiem ES iedzīvotājiem”) (*Letta* ziņojums),

– ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2025. gada 19. marta kopīgo paziņojumu “Kopīgā baltā grāmata par Eiropas Aizsardzības gatavību 2030” (JOIN(2025)0120),

– ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

– ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas un Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas atzinumus,

– ņemot vērā Drošības un aizsardzības komitejas ziņojumu (A10-0017/2026),

A. tā kā gadu desmitiem ilgusī prakse aizsardzības jomas iepirkumos koncentrēties uz valstu līmeņa vajadzībām, kā arī rūpniecības sadrumstalotība, regulatīvie šķēršļi, nepietiekami ieguldījumi, atšķirīgi draudu novērtējumi un ārpolitikas mērķi, integrētas spēju plānošanas un apkopota pieprasījuma trūkums, kā arī konkurence intelektuālā īpašuma jomā nav ļāvusi izveidoties iedarbīgam un pilnībā integrētam vienotam aizsardzības tirgum un ir novājinājusi dalībvalstu aizsardzības sistēmu sadarbspēju, tādējādi radot ievērojamas papildu izmaksas nodokļu maksātājiem, vienlaikus apdraudot ES spēju aizsargāt savu iedzīvotāju drošību, vājinot Eiropas aizsardzības tehnoloģisko un industriālo bāzi (EDTIB) un neļaujot pilnā apmērā panākt Eiropas stratēģisko autonomiju, noturību un konkurētspēju;

B. tā kā gan *E. Letta*, gan *M. Draghi* ziņojumā ir uzsvērts strukturālu nepilnību kopums, kas skar EDTIB konkurētspēju, un kā būtiskākās grūtības norāda sadrumstalotību, nepietiekamus publiskos tēriņus aizsardzības jomā un ierobežotu piekļuvi finansējumam, tāpēc atzīstot nepieciešamību veidot patiesu aizsardzības vienoto tirgu; tā kā Baltajā grāmatā par Eiropas aizsardzības nākotni ir uzsvērts, ka rīcībā uzmanība ir jākoncentrē uz aizsardzības iepirkuma noteikumiem un procedūrām, aizsardzības ražojumu sūtījumiem ES iekšienē un valsts sertifikācijas atļauju savstarpējo atzīšanu; tā kā arī *S. Niinistö* ziņojumā ir uzsvērta nepieciešamība uzlabot Eiropas kopējo sagatavotību, ietverot civilās un militārās noturības integrēšanu, un norādīts, ka arī šīs vajadzības efektīvāk būtu iespējams apmierināt, izveidojot aizsardzības vienoto tirgu;

C. tā kā noturīga, konkurētspējīga un inovatīva Eiropas aizsardzības industriālā bāze ir būtiska, lai īstenotu Stratēģisko kompasu un lai nodrošinātu ES atturēšanas un aizsardzības spēju, ņemot vērā gatavības ceļvedi 2030. gadam; tā kā šajā saistībā ir nepieciešama saskaņota rūpniecības un tehnoloģiju politika, kas atbalsta

sadarbspējīgas spējas, garantē kritisku piegādes ķēžu drošību, atbalsta mazos un vidējos uzņēmumus (MVU) un veicina divējāda lietojuma inovācijas;

D. tā kā mazākās valstīs iedibinātus aizsardzības uzņēmumus iepriekš it sevišķi ir skārusi citu dalībvalstu pārmērīgi stingra pieeja sūtījumiem ES iekšienē un eksporta kontrole, apliecinot, kā viens bloķējošs punkts var vājināt ES mēroga piegādes ķēdes; tā kā MVU saskaras ar īpašiem šķēršļiem ienākšanai aizsardzības tirgos; tā kā pašreizējiem ES konkurences noteikumiem un valsts atbalsta satvariem nav pielāgotu noteikumu par pārrobežu sadarbības aizsardzības projektiem, un tas rada risku, ka tiks kavēta rūpnieciskā sadarbība un konsolidācija; tā kā no ES finansēšanas instrumentiem finansētiem aizsardzības projektiem nav konkrētu grupu atbrīvojuma vai līdzīga veicinoša mehānisma, un šāda situācija rada juridisko nenoteiktību uzņēmumiem, kas iesaistīti kopīgā pētniecībā un izstrādē; tā kā atbilstošas intelektuālā īpašuma un licencēšanas sistēmas trūkums publiski finansētai pētniecībai un izstrādei aizsardzības jomā ierobežo sertificētu Eiropas dizainparaugu ražošanu, kurā iesaistīti vairāki ražotāji, un ierobežo kopīgā iepirkuma instrumentu efektivitāti;

E. tā kā Eiropas aizsardzības industrijā izteikti trūkst kvalificētu darba ņēmēju un tās darbaspēks noveco, radot risku, ka veidosies ražošanas sastrēgumpunkti, kas ierobežos paplašināšanu; tā kā atšķirīgas valstu drošības pielaides piešķiršanas prasības aizsardzības industrijas darbiniekiem un uzņēmumiem kavē pārrobežu sadarbības paplašināšanu, jo uzņēmumi vai inženieri, kuriem kādā dalībvalstī ir dota atļauja strādāt ar klasificētu informāciju, citās dalībvalstīs tiek pakļauti ilgstošām un paralēli veiktām pārbaudēm; tā kā inovatīvu tehnoloģiju ātru pieņemšanu un izmantošanu Eiropas bruņotajos spēkos kavē ilgstoši izstrādes cikli un liela nevēlēšanās uzņemties risku;

F. tā kā, lai palielinātu sabiedrības atbalstu šiem ieguldījumiem, ekonomiskais ienesīgums un ieguvumi ir līdzsvaroti un samērīgi jāizplata visā Savienībā, ņemot vērā valstu aizsardzības industriālo bāzu specifiku; tā kā pārrobežu sadarbībai būtu arī jānodrošina MVU un mazu vidējas kapitalizācijas uzņēmumu taisnīga un pilnvērtīga līdzdalība aizsardzības vērtību ķēdē un jānostiprina reģionālā kohēzija visā Savienībā; tā kā aizsardzības ieguldījumi var radīt kvalitatīvas darbvietas ļoti daudzos reģionos, tādējādi palīdzot sasniegt kohēzijas mērķus;

G. tā kā nesenie notikumi ir atklājuši piegādes ķēdes koncertēšanās riskus Eiropas aizsardzības nozarē, kur kritiski aizsardzības ražojumi un izejresursi nereti ir atkarīgi no viena piegādātāja vai ļoti ierobežota skaita piegādātāju; tā kā šāda koncertēšanās izveido disfunkciju vienā punktā un neaizsargātību krīzes laikā, uzsverot

steidzamo nepieciešamību diversificēt piegādes avotu un veidot rezerves;

H. tā kā saskaņā ar *Draghi* ziņojumu Eiropas sadarbīgais iepirkums veidoja tikai 18 % no aizsardzības ekipējuma iepirkuma izdevumiem 2022. gadā, kas ir krietni zem 35 % sliekšņa, kurš atrunāts Eiropas Aizsardzības aģentūras (EAA) satvaros; tā kā ES ir arī noteikusi politisku mērķi panākt, ka, pienākot 2030. gadam, vismaz puse no tās aizsardzības ekipējuma tiks iegādāta no Eiropas ražošanas;

I. tā kā mērķis izveidot vienotu aizsardzības tirgu ir nevis vienkārši pašmērķis, bet gan līdzeklis, kā panākt Eiropas drošību un stratēģisko autonomiju; tā kā aizsardzības industrijas integrācijai būtu jāsekmē ES spēja aizsargāt savus iedzīvotājus un vērtības, panākt noturību un atturēšanu un saglabāt rīcības brīvību; tā kā ir jāpanāk līdzsvars starp tirgus efektivitāti un suverenitātes un solidaritātes imperatīviem;

J. tā kā kopīga aizsardzības spēju plānošana, izstrāde, ražošana un iepirkums aizsardzības jomā ES radītu iespēju palielināt publisko investīciju efektivitāti un iedarbīgumu, kā arī ieguvumus rūpniecībai un operatīvos ieguvumus, tādējādi palielinot sabiedrības un politiķu atbalstu ieguldījumiem aizsardzībā laikā, kad pieejamie budžeta līdzekļi ir ierobežoti, un būtiski uzlabojot ES un tās dalībvalstu spēju līdz 2030. gadam panākt pilnīgu aizsardzības sagatavotību un patiesu Eiropas aizsardzības savienību; tā kā šāda kopīga rīcība Eiropas Savienībā būtu jākoordinē ar NATO plānošanas procesiem un būtu jāizvairās no darbību nevajadzīgas dublēšanās;

K. tā kā dalībvalstis apsvērs iespēju palielināt ieguldījumus un sadarbību kopīgos aizsardzības projektos tikai tad, ja šie projekti ietvers tādu militāro spēju attīstīšanu, kas ir to bruņoto spēku kopējās interesēs;

L. tā kā ES ir iesniegusi vairākas iniciatīvas ar mērķi stiprināt ES aizsardzības gatavību, uzlabot nosacījumus ieguldījumiem un stimulēt kopīgu rīcību, tomēr līdz šim nav ierosinājusi pārveidojošos pasākumus, kas nepieciešami, lai izveidotu patiesu aizsardzības ražojumu vienoto tirgu; tā kā ES noteikumi par aizsardzības iepirkumu (Direktīva 2009/81/EK) un sūtījumiem ES teritorijā (Direktīva 2009/43/EK) vēl nav visaptveroši atjaunināti, neraugoties uz ievērojamām izmaiņām drošības vidē; tā kā ieinteresētās personas bieži uzskata, ka abas minētās direktīvas ir pārāk sarežģītas un ka to transponēšana dalībvalstīs ir lēna un problemātiska, prasa nesamērīgus administratīvos resursus un rada iekšējā tirgus sadrumstalotību;

M. tā kā, ņemot vērā pieaugošos ģeopolitiskos apdraudējumus, jo īpaši saistībā ar Krievijas joprojām īstenoto agresijas karu pret Ukrainu un tās hibrīduzbrukumus un pret ES vērstās provokācijas, kā arī

terorismu un nestabilitāti Tuvajos Austrumos un Āfrikā, 90 % ES iedzīvotāju pamatoti sagaida, ka palielināsies ES sadarbība drošības un aizsardzības jomā, tostarp ar NATO un līdzīgi domājošiem partneriem, lai aizsargātu ES pilsoņus un aizstāvētu ES intereses un vērtības pasaules mērogā; tā kā aizvien nestabilākā drošības vide ES tuvākajos kaimiņreģionos nozīmē, ka ir saskaņoti un koordinēti jāreaģē, jo īpaši lai nodrošinātu aizsardzības preču un pakalpojumu netraucētu apriti,

Redzējums par aizsardzības vienoto tirgu Savienībā

1. atgādina, ka saskaņā ar *Draghi* ziņojumu sadarbības paplašināšanas rezultātā Eiropas Savienībā varētu būt iespējams gūt milzīgus efektivitātes rosinātus ietaupījumus līdz pat 30 % apmērā no ikgadējiem aizsardzības izdevumiem un ievērojami palielināt pašreizējo aizsardzības izdevumu iedarbīgumu; uzsver priekšrocības, ko tā plašākā izteiksmē dotu ES konkurētspējai, noturībai un stratēģiskajai suverenitātei, jo tai ir perspektīva visā ES radīt būtiskas nodarbinātības iespējas un veicināt ekonomikas attīstību un tehnoloģisko līderību; uzsver, ka patiesam aizsardzības vienotajam tirgum ir izšķiroša nozīme Eiropas uzņēmumu konkurētspējas veicināšanā ne tikai ES, bet arī pasaules tirgū, kur tie cita starpā konkurē ar ASV lielajiem uzņēmumiem;

2. uzskata, ka vērienīgie izaicinājumi un draudi, ar kuriem saskaras ES un tās dalībvalstis, prasa pilnībā pārskatīt to, kā tās sadarbojas un koordinē darbu aizsardzības jautājumos; uzsver, ka ES un tās dalībvalstīm ir fundamentāli jāmaina izpratne par aizsardzības industrijas ražošanu, veidojot patiesu aizsardzības vienoto tirgu, kā aicināts *Letta*, *Draghi* un *Niinistö* ziņojumos, kā arī Baltajā grāmatā par Eiropas aizsardzības nākotni; mudina dalībvalstis atteikties no nacionālisma diktētas pieejas un nepievērsties tikai savai industriālajai bāzei, bet pievērst lielāku uzmanību ieguvumiem, ko ES līmeņa sadarbība aizsardzības jomā dotu dalībvalstu aizsardzības plānošanai, un atzīt ES iestāžu un aģentūru aktīvā atbalsta būtisko nozīmi šādas sadarbības veicināšanā un koordinēšanā, vienlaikus stiprinot visu ieinteresēto personu savstarpējo uzticēšanos;

3. uzsver, ka tikai patiess aizsardzības vienotais tirgus var nodrošināt līdzekļus, kas vajadzīgi, lai patiesi izveidotu un uzturētu konkurētspējīgu, inovatīvu un noturīgu EDTIB, kas spēj piegādāt nepieciešamo aprīkojumu noteiktajā termiņā un vajadzīgajā apmērā un pilnībā atraisīt EDTIB ekonomisko, rūpniecisko un finansiālo potenciālu; uzsver, ka patiess aizsardzības vienotais tirgus ir izšķirīgi svarīgs spēju nepietiekamības novēršanai un atturēšanas spēju atjaunošanai, un tādēļ tas ir spēcīgas, suverēnas un konkurētspējīgas Savienības nepieciešams stūrakmens;

4. mudina dalībvalstis un Komisiju ātri rīkoties, lai izveidotu patiesu aizsardzības vienoto tirgu, veicot pasākumus, kas ietekmē gan

pieprasījumu, gan piedāvājumu; atgādina – lai likvidētu minētos šķēršļus un samazinātu atkarību no trešām valstīm, kā izklāstīts *Letta* un *Draghi* ziņojumos, ir steidzami nepieciešama pieprasījuma agregēšana, ieviešot kopīgu iepirkumu un pārvaldību visā aprites ciklā, vienkāršojot regulējumu, kā arī panākot rūpniecības pārrobežu integrāciju ES līmenī;

5. atgādina, cik svarīgi ir nodrošināt demokrātisko leģitimitāti, sabiedrības uzticēšanos iestādēm, pārskatatbildību un pārredzamību, lai garantētu sabiedrības atbalstu izdevumu palielināšanai aizsardzības jomā; uzsver, ka ir svarīgi garantēt Eiropas aizsardzības izdevumu pieauguma izmaksu un ieguvumu taisnīgu un līdzsvarotu sadalījumu visā ES;

Aizsardzības vienotā tirgus izveidi apgrūtinošie šķēršļi

6. uzsver, ka aizsardzības industrijas vides pašreizējā struktūrā rodas nevajadzīga dublēšanās, ārējā atkarība un neefektivitāte, kas apgrūtina EDTIB un ES aizsardzības gatavības stiprināšanu; uzsver, ka apvienojumā ar investīciju nepietiekamību un aizsardzības izdevumu ilgtermiņa plānošanas trūkumu šī sadrumstalotība neļauj izmantot apjomradītus ietaupījumus, kas varētu rasties, apvienojot aizsardzības ekipējuma iepirkumus no Eiropas uzņēmumiem un ražošanu tajos; uzsver, ka ir ārkārtīgi svarīgi pārvarēt sadrumstalotību ES aizsardzības industrijas vidē, izmantojot apjomradītu ietaupījumu iespējas, un gūt labāku priekšstatu par šķēršļiem, kas kavē aizsardzības vienoto tirgu; uzsver, ka aizsardzības vienotajam tirgum ir jāgarantē vienlīdzīgas līdzdalības iespējas rūpniecības nozarēm un pētniecības organizācijām, tostarp jaunuzņēmumiem, no visām dalībvalstīm, tostarp mazākām ekonomikām, un tam nevajadzētu novest pie pārāk centralizēta aizsardzības rūpniecības modeļa; uzsver, ka šāds tirgus modelis veicinātu ekonomisko kohēziju, radot kvalitatīvas darbvietas ražošanā un pētniecībā un izstrādē dažādos ES reģionos, tostarp ekonomiski mazāk attīstītos reģionos; turklāt norāda, ka šāda ģeogrāfiskā diversifikācija veicina noturību un piegādes drošību, kā arī palīdz izvairīties no monopolu un nelabvēlīgu apstākļu radīšanas MVU un vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem;

7. pauž nožēlu par to, ka pašreizējā koordinētā spēju plānošana un aizsardzības ražojumu iegāde Savienībā nav devusi rezultātus un ka tāpēc ir izveidojušies atšķirīgi noteikumi un atbilstības kritēriji, kā arī līdzekļu izlietojums ir neefektīvs, kas rada juridisko nenoteiktību un kā dēļ dalībvalstis bieži piešķir prioritāti divpusējai sadarbībai ar trešām valstīm; pauž nožēlu par to, ka valstu noteiktās prioritātes bieži vien kavē auglīgu sadarbību Eiropas Savienībā;

8. pauž nožēlu par pastāvīgo savstarpējās uzticēšanās trūkumu starp dalībvalstīm, ko cita starpā atspoguļo nevēlēšanās izveidot reģionālus rūpnieciskās kompetences centrus, ierobežota pārrobežu

sadarbība un kopīga spēju plānošana, nepietiekams ar aizsardzību saistītu preču un pakalpojumu iepirkuma līmenis ES iekšienē un dublēti vai piesardzības diktēti ierobežojumi aizsardzības ekipējuma sūtījumiem ES iekšienē, kas kavē pilnībā integrētu Eiropas piegādes ķēžu attīstību un rada būtisku šķērsli patiesa aizsardzības vienotā tirgus attīstībai;

9. ir pārliecināts, ka pašreizējais ES tiesiskais regulējums neparedz nosacījumus tādu preču iepirkumam, kurām ir ātrs inovācijas cikls, kāds ir, piemēram, dronu izstrādes jomā; pauž bažas par to, ka aizsardzības vienoto tirgu joprojām vājina tas, ka dalībvalstis nepietiekami saskaņoti piemēro šo tirgu reglamentējošos noteikumus un ka nesamērīgi tiek izmantots LESD 346. pantā paredzētais atbrīvojums, kas kavē virzību uz kopīgu ES iepirkumu aizsardzības jomā; uzsver MVU un maziem vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem īpaši paredzēta atbalsta nepieciešamību nolūkā atvieglot to iesaistīšanos aizsardzības industrijas piegādes ķēdē, lai veicinātu inovācijas, vienlaikus veidojot industrijas uzkrājumus, kas palielinātu ES noturību un piegādes drošību;

10. pauž bažas par to, ka aizsardzības vienoto tirgu joprojām apdraud nepietiekami saskaņota tā noteikumu piemērošana dalībvalstīs; jo īpaši pauž bažas par biežo atsaukšanos uz LESD 346. pantu, ko Eiropas Savienības Tiesa (EST) vairākās lietās ir atzinusi par nepamatotu un tādējādi nepareizi izmantotu; uzsver nepieciešamību pāriet uz pieeju, kas aizsargā ES būtiskās drošības intereses, ņemot vērā pašreizējo ģeopolitisko situāciju un draudus ES vienotībai;

11. uzskata, ka, ES Kopējās nostājas par ieroču eksportu[13] pilnīga ievērošana dalībvalstīs būtu nozīmīgs funkcionējoša aizsardzības vienotā tirgus balsts; uzskata, ka šķēršļus aizsardzības vienotā tirgus darbībai turpina radīt apstāklis, ka nav saskaņotas ES eksporta kontroles sistēmas un trūkst dažādo atļauju, licenču, sertifikācijas un drošības pielaižu savstarpējas atzīšanas procedūras, jo tas ietekmē sūtījumus ES iekšienē; atgādina, ka aizsardzības preču ražošana pašlaik lielā mērā ir atkarīga no integrētām pārrobežu piegādes ķēdēm ES teritorijā, kurās komponentus iegūst no vairākām dalībvalstīm, kas eksporta bloka gadījumā rada nenoteiktību rūpniecībai un piegādes ķēdēm; uzsver, ka ir vajadzīgs praktisks risinājums, kurā ņemta vērā faktiskā atkarība no trešām valstīm, ņemot vērā arī kritiski svarīgo izejvielu pieaugošo nozīmi EDTIB un iespējamo pakļautību trešo valstu īstenotiem piespiedu pasākumiem; uzsver, ka bez garantētas un plānotas piekļuves tādiem izejresursiem kā retzemju metāli, pusvadītāji un augstas kvalitātes metāli nav

---

13 Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli, (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

iespējams sasniegt Eiropas vērienīgos aizsardzības izvēršanas un stratēģiskās autonomijas mērķus;

12. uzskata, ka ES un dalībvalstu aizsardzības spēju attīstības procesu un NATO aizsardzības plānošanas un pārskatīšanas procesa savstarpēja koordinācija ir būtisks elements, ar ko nodrošināt saskaņotību un sadarbspēju starp ES un NATO spēkiem; pauž nožēlu par to, ka nav sadarbības nolīguma starp NATO un ES, kas būtu paredzēts informācijas apmaiņai par NATO standartiem (STANAG), kuru ES pēc tam varētu piemērot ar saistošiem instrumentiem; uzsver, ka standartu nepiemērošana ir novedusi pie neefektivitātes, dublēšanas un sadarbspējas trūkuma iepriekšējās desmitgadēs un turpina radīt problēmu;

Šķēršļu likvidēšana

13. mudina Padomi un Komisiju nodrošināt ES aizsardzības programmām pietiekamu finansējumu nākamajā daudzgadu finanšu shēmā, lai dotu iedarbīgu stimulu dalībvalstīm iesaistīties kopīgā spēju veidošanā un iepirkumā un stimulētu to aizsardzības nozares iesaistīties ciešākā pārrobežu sadarbībā; uzsver jaunu satvaru, piemēram, Eiropas aizsardzības kopīgu interešu projektu, tostarp aizsardzības gatavības ceļvedī 2030. gadam ierosināto četru galveno projektu, un Eiropas bruņojuma programmu struktūru, potenciālu ar pietiekama ilgtermiņa finansējuma atbalstu sasniegt šos mērķus; uzsver, ka finansējumā par prioritāti būtu jānosaka projekti ar skaidru Eiropas pievienoto vērtību, sadarbspēju, ilgtermiņa rūpniecisko ilgtspēju un operatīvo ietekmi;

14. norāda uz Eiropas aizsardzības industrijas ražošanas spējas pašreizējiem ierobežojumiem, atzīmējot, ka tā tomēr paplašinās, un aicina dalībvalstis ievērot Eiropas ražojumiem labvēlīgu nostāju, kurā prioritāte būtu atvēlēta aizsardzības ražojumu kopīgam iepirkumam no EDTIB, Ukrainas, Eiropas Ekonomikas zonas / Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EEZ/EBTA) valstīm, kā arī (papildinoši) no trešām valstīm, ar kurām ES ir parakstījusi drošības un aizsardzības partnerības, un šo aizsardzības ražojumu izlaides palielināšanai, jo tas nodrošinātu EDTIB paredzamu pasūtījumu apjomu, palielinātu privātās investīcijas aizsardzības ražojumu pētniecībā un izstrādē, un palīdzētu EDTIB piegādāt novatoriskus aizsardzības produktus pietiekamā apjomā; aicina dalībvalstis parakstīt līgumus, kas dos stabilus Eiropas ražojumu vidēja termiņa un ilgtermiņa agregēta pieprasījuma signālus, tādējādi radot ieguldījumu noteiktību, kas ir nepieciešama EDTIB izvēršanai;

15. mudina ES un tās dalībvalstis maksimāli iespējamā pakāpē uzskatīt Ukrainu par iekšējā tirgus neatņemamu daļu, rosinot rūpnieciskās partnerības, piekļuvi kopīgiem iepirkuma mehānismiem un dalību tādās ES programmās kā Eiropas Aizsardzības fonds (EAF) un īpašais Ukrainas atbalsta instruments EDIP ietvaros, lai darītu iespējamu

Ukrainas pakāpenisku integrāciju EDTIB piegādes ķēdēs, ņemot vērā to, ka Ukrainas nākotne ir saistīta ar ES un ka tās integrācija dotu labumu gan EDTIB, ņemot vērā Ukrainas modernās un kaujas apstākļos pārbaudītās aizsardzības tehnoloģijas un novatoriskās rūpnieciskās spējas, gan Ukrainas aizsardzības tehnoloģiskajai un rūpnieciskajai bāzei;

16. uzskata, ka ir ievērojami jāuzlabo Direktīvas 2009/81/EK par aizsardzības un sensitīvu drošības iepirkumu īstenošana, un aicina Komisiju ierosināt vērienīgu pārskatīšanu; uzsver, ka ir lietderīgi ļaut dalībvalstīm savstarpēji izmantot citu dalībvalstu pamatlīgumus, lai palielinātu ES aizsardzības gatavību īstermiņā, jo tas ļauj tām veikt ātrāku un efektīvāku iepirkumu, vienlaikus paredzot, ka ilgtermiņā iepirkums tiks veikts, izmantojot kopīgus vai vienotus pamatlīgumus, kas jau sākotnēji izstrādāti saskaņā ar Eiropas iepirkuma kritērijiem; aicina dalībvalstis izmantot dažādu veidu līgumus, kuros paredzēta vajadzība pēc inovācijas, konkurences un privātā kapitāla investīcijām, vienlaikus nodrošinot pilnīgu atbilstību konkurences noteikumiem, integritātes prasībām un korupcijas apkarošanas standartiem, un atgādina, ka Eiropas kapitāla tirgiem ir būtiska loma aizsardzības inovācijas finansēšanā; turklāt uzskata, ka, pārskatot Direktīvu 2014/24/ES par publisko iepirkumu, būtu jāņem vērā aspekti, kas saistīti ar drošību un aizsardzību, piemēram, civilo komponentu klātbūtne militārajās precēs[14]; šajā sakarā aicina Komisiju gaidāmajā visaptverošajā Direktīvas 2009/81/EK pārskatīšanā iekļaut atjauninātu aizsardzības jomas inovācijas partnerību versiju, lai šo instrumentu labāk pielāgotu aizsardzības tirgus īpatnībām un sarežģītajam pašreizējam drošības kontekstam;

17. uzsver, ka, piemērojot ES tiesību aktus konkurences un valsts atbalsta jomā, Komisijai par prioritāti ir jānosaka vienotā tirgus vienotība un integritāte, lai nepieļautu konkurences izkropļojumus un aizsargātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus un kohēziju starp dalībvalstīm, īpašu uzmanību pievēršot mazākām dalībvalstīm, kuru fiskālās iespējas atbalstīt savas valsts aizsardzības rūpniecību salīdzinoši ierobežotākas; uzsver, ka valsts subsīdiju plaša izmantošana aizsardzības investīciju atbalstam var sadrumstalot vienoto tirgu un apdraudēt vienlīdzīgus konkurences apstākļus uzņēmumiem, jo īpaši MVU, visā ES;

18. aicina Komisiju sniegt ieteikumu par LESD 346. panta interpretāciju, lai veicinātu saskaņotu un vienotu pieeju visā ES, risinot vajadzību stingri aizsargāt dalībvalstu būtiskās drošības intereses un nepieciešamību atbilstīgi pašreizējai ES savstarpēji atkarīgās drošības arhitektūras realitātei noteikt, ka LESD 346. pants ir

---

14 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

jāizmanto izņēmuma gadījumos; uzskata, ka Komisijai vajadzētu būt iespējai izvērtēt LESD 346. panta vispārējo īstenošanu, katru gadījumu izskatot atsevišķi, lai koriģētu jebkādu iespējamu strukturālu nepareizu izmantošanu atbilstīgi EST judikatūrai un pašreizējai ES savstarpēji atkarīgās drošības arhitektūras realitātei;

19. uzsver nepieciešamību sniegt mērķorientētu atbalstu, jo īpaši jaunu produktu prototipu testēšanai, un par prioritāti izvirzīt ieguldījumus jaunās un radikālās tehnoloģijās; uzsver pievienoto vērtību, ko sniedz cieša sadarbība ar Ukrainas aizsardzības un tehnoloģiju ieinteresētajām personām šajās augstā mērā inovatīvajās jomās; uzsver, ka ir svarīgi aizsargāt tādu uzņēmumu, arī MVU, finansiālo dzīvotspēju, kas iegulda šādā inovācijā; uzsver, ka konkrētiem pasākumiem būtu jāsekmē pārrobežu MVU sadarbība, it sevišķi kibertehnoloģiju, MI, bezpilota un divējāda lietojuma tehnoloģiju jomā, balstoties uz dalībvalstīs esošajiem izcilības centriem;

20. aicina dalībvalstis un Komisiju izstrādāt Eiropas iniciatīvu "Aizsardzības inovāciju akselerators", kas būtu analoga tādiem koncepcijas modeļiem kā ASV Aizsardzības perspektīvo pētījumu projektu aģentūra (Defense Advanced Research Projects Agency (DARPA)) vai NATO Aizsardzības inovāciju akselerators Ziemeļatlantijas reģionam (DIANA) un finansētu augsta riska, lielu ieguvumu aizsardzības pētniecības projektus, kā arī nodrošinātu paātrinātas procedūras radikālu tehnoloģiju testēšanai un integrēšanai Eiropas aizsardzības spēju programmās; norāda, ka esošie ES pētniecības un izstrādes instrumenti, tostarp EAF, ES aizsardzības inovācijas shēma (*EUDIS*) un Aizsardzības inovācijas centrs (*HEDI*), īpašumtiesības uz rezultātiem atstāj saņēmējiem un piešķir Komisijai un līdzfinansējošajām dalībvalstīm tikai ierobežotas, ar ražošanu nesaistītas tiesības; aicina Komisiju izstrādāt piemērotu intelektuālā īpašuma režīmu, kas būtu pielāgots aizsardzības jomas sensitīvajiem aspektiem un vienlaikus būtu pietiekami pievilcīgs gan valstu aizsardzības ministrijām, gan rūpniecības nozarei, lai nodrošinātu, ka programma var pievērsties spēju vajadzībām un prioritātēm;

21. uzsver nepieciešamību vienkāršot noteikumus un likvidēt šķēršļus, kas saistīti ar aizsardzības ražojumu nosūtīšanu ES iekšienē, tostarp paredzot kritēriju un sertifikācijas savstarpēju atzīšanu un iepriekšējas atļaujas pieprasījumu vienkāršošanu; pauž nožēlu par Direktīvā 2009/81/EK paredzēto vispārīgo sūtījumu licenču ierobežoto izmantošanu un individuālo licenču plašo izmantošanu un aicina dalībvalstis pilnībā izmantot iespējas vienkāršot noteikumus un samazināt administratīvo slogu pašreizējā tiesiskajā regulējumā; aicina Komisiju steidzami iesniegt priekšlikumus, lai vēl vairāk saskaņotu aizsardzības ražojumu sūtījumus ES iekšienē, nodrošinātu šādu ražojumu vienkāršotāku apriti ES, jo īpaši atceļot atļaujas prasības attiecībā uz komponentiem, kas jau ir integrēti vai tiks integrēti aizsardzības ražojumā un ko nevar nosūtīt vai eksportēt

atsevišķi pašus par sevi; turklāt aicina dalībvalstis strādāt pie šā paša mērķa sasniegšanas un ātri transponēt un piemērot aizsardzības gatavības Omnibus paketē ierosinātos pasākumus attiecībā uz aizsardzības ražojumu sūtījumiem ES iekšienē; aicina dalībvalstis pilnībā ievērot ES Kopējo nostāju par ieroču eksportu un izpētīt visas aizsardzības preču eksporta noteikumu turpmākas saskaņošanas iespējas; kā iespējamus sākumpunktus ierosina eksporta kontroles sistēmu saskaņošanu, vispārīgo sūtījumu licenču pagarināšanu vai Āhenes līguma izmantošanu, kā arī ICT direktīvas[15] stiprināšanu, lai atvieglotu ar aizsardzību saistītu ražojumu sūtījumus ES iekšienē;

22. aicina Komisiju, EAA un dalībvalstis strādāt pie drošības pielaižu un apliecību savstarpējas atzīšanas sistēmas izveides, kas dotu iespēju vienā dalībvalstī izdotas pielaides pieņemt arī citās dalībvalstīs; ierosina izveidot brīvprātīgu konvenciju par drošības pielaižu savstarpējās atzīšanas nolīgumiem ES dalībvalstu starpā, saskaņā ar ko uzņēmumam vai personai, kam ir valsts drošības pielaide vienā dalībvalstī, šo pielaidi atzītu citās dalībvalstīs, kuras ir pievienojušās nolīgumam, nodrošinot pienācīga informācijas apmaiņu un pārraudzību; aicina EAA sekmēt šāda satvara izstrādi un aicina dalībvalstis to ātri noslēgt;

23. uzsver, ka ir obligāti jāstiprina Eiropas aizsardzības piegādes ķēžu noturība un jāsamazina atteices kritiskie elementi un pakļautība iespējamiem trešo valstu piespiedu pasākumiem, ko ilustrē, piemēram, Ķīnas draudi ierobežot izejvielu eksportu; prasa Kritiski svarīgo izejvielu akta[16] īstenošanā īpašu uzsvaru likt uz aizsardzības vajadzībām;

24. aicina Komisiju un dalībvalstis radīt stimulus piegādes ķēdes diversifikācijai, tostarp atbalstu jauniem tirgus dalībniekiem un MVU; uzsver, ka tiekšanās pēc izmaksu efektivitātes nedrīkst iedragāt valstu piegādes drošību; aicina Komisiju uzraudzīt piegādes ķēžu riskus un apzināt bīstamas koncentrācijas jomas, regulāri ziņojot par progresu piegādes diversificēšanā; turklāt aicina Komisiju risināt situācijas, kurās apakšpiegādātāji no trešām valstīm atsakās piegādāt materiālus, ja tos izmantos militāriem lietojumiem; uzsver nepieciešamību pēc tiesiskā regulējuma, kas nodrošinātu līgumisko uzticamību visās aizsardzības piegādes ķēdēs; aicina Komisiju

---

15 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/66/ES (2014. gada 15. maijs) par ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem trešo valstu valstspiederīgajiem saistībā ar pārcelšanu uzņēmuma ietvaros (OV L 157, 27.5.2014., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/66/oj).

16 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1252 (2024. gada 11. aprīlis), ar ko izveido satvaru tam, kā nodrošināt drošu un ilgtspējīgu apgādi ar kritiski svarīgām izejvielām, un groza Regulas (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1724 un (ES) 2019/1020 (OV L, 2024/1252, 3.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

izveidot stratēģiskos krājumus saskaņā ar ES sagatavotības savienības stratēģiju; šajā sakarā uzsver, cik svarīgs ir ar *EDIP* izveidotais piegādes drošības režīms;

25. uzsver, ka ir jānodrošina, lai aizsardzības industrijas ražošana, investīcijas un vērtības radīšana būtu ģeogrāfiski līdzsvarotas un veicinātu ekonomisko un sociālo konverģenci ES, vienlaikus uzlabojot noturību, izmantojot ģeogrāfisko diversifikāciju un atspoguļojot reālos drošības apdraudējumus, ar kuriem katra dalībvalsts saskaras savā attiecīgajā kaimiņreģionā; aicina investīcijas aizsardzībā plānot tā, lai stiprinātu sociālo kohēziju reģionos un dalībvalstīs un starp reģioniem un dalībvalstīm, vienlaikus uzlabojot noturību aizsardzības krīžu laikā, ar nosacījumu, ka tas neapdraud izmaksu efektivitātes, ātruma un konkurences mērķi;

26. aicina Komisiju izdot skaidrus norādījumus par to, kā atbilstīgi ES konkurences politikai ņemt vērā aizsardzības un drošības apsvērumus apvienošanās kontroles lēmumos, kuri skar EDTIB; turklāt aicina Komisiju apsvērt iespējas veikt mērķtiecīgus pielāgojumus ES konkurences noteikumos, lai labāk atbalstītu aizsardzības industrijas unikālās vajadzības, un izskatīt iespēju ieviest mērķorientētu grupu atbrīvojumu aizsardzības pētniecības un izstrādes projektiem, kurus finansē ES programmas; uzsver, ka, novērtējot apvienošanās vai atbalsta pasākumus aizsardzības nozarē, piegādes drošība un stratēģiskas atkarības samazināšana būtu jāuzskata par pozitīviem kritērijiem;

27. uzsver – lai uzlabotu ES piegādes drošību un noturību pret hibrīddraudiem un jauniem apdraudējumiem, ir jāattīsta proaktīvāka ES loma investīciju saglabāšanā divējāda lietojuma tehnoloģijās un ražojumos, jo īpaši tad, ja tie ir iesaistīti aizsardzības ražojumu piegādes ķēdēs; atbalsta šo tehnoloģiju civilās komercializēšanas veicināšanu, lai tādējādi paplašinātu tirgus iespējas, radītu pozitīvu plašāku ietekmi un stiprinātu EDTIB, sekmējot sinerģiju starp militāro un civilo izstrādi; aicina Komisiju un dalībvalstis radīt stimulus tam, lai aizsardzības ražojumiem vissvarīgāko izejresursu piegādes ķēdes lokalizētu vienīgi Savienībā, cita starpā nostiprinot Aizsardzības kapitāla mehānismu, kura uzmanība ir koncentrēta uz komercializāciju vēlīnā posmā, izvēršanas finansējumu un MVU piekļuvi testēšanas koridoriem un kiberlaukiem; uzsver, ka saistībā ar aizsardzības un civilo izstrādi būtu pilnībā jāizmanto jaunais komerciālais kosmosa tehnoloģiju sektors (“New Space”) un tā inovatīvais potenciāls attiecībā uz divējāda lietojuma tehnoloģijām;

28. aicina Komisiju novērtēt juridiskos, procesuālos un regulatīvos pielāgojumus, kas būtu nepieciešami, lai nodrošinātu, ka ES un tās dalībvalstis var ātri pielāgot aizsardzības iepirkumu un ražošanas noteikumus kara vai lielas drošības krīzes gadījumā un nodrošinātu, ka netiek radīti traucējumi vienotajā tirgū; turklāt aicina Komisiju

nodrošināt, ka šāds pasākums ir saskaņots ar EDIP iekļauto piegādes drošības režīmu; uzsver, ka ir svarīga sagatavotība ārkārtas situāciju satvara veidā ārkārtas iepirkumu veikšanai un rūpniecības izvēršanai, ko pēc vajadzības varētu ātri aktivizēt;

29. uzskata, ka ES iestādēm un aģentūrām būtu jāpalielina sava sekmējošā loma dalībvalstu koordinācijā, un atzinīgi vērtē EAA devumu, jo īpaši Spēju attīstības plānu un koordinēto ikgadējo pārskatu par aizsardzību, uzsverot, ka būtu pilnībā jāizmanto tajā ietvertās speciālās zināšanas; uzsver EAA izšķirīgo nozīmi aizsardzības vienotā tirgus veicināšanā un aicina dalībvalstis stiprināt attiecīgās EAA pilnvaras un resursus; atbalsta EAA lielāku iesaisti ES aizsardzības iniciatīvās un vienotajam aizsardzības tirgum pastāvošo šķēršļu apzināšanā; aicina EAA ietvaros turpināt pilnveidot un reģionāli izvērst Aizsardzības inovācijas centru (HEDI), lai paplašinātu tā centrālās platformas lomu MVU, jaunuzņēmumu, pētniecības centru un lielo darbuzņēmēju savstarpējā saskarsmē; uzskata, ka EAA stiprināšana palīdzēs veicināt savstarpēju uzticēšanos un sadarbību, kas nepieciešama, lai attīstītu aizsardzības vienoto tirgu, jo EAA ir unikāla iespēja rast saikni starp valstu un Eiropas interesēm; atzinīgi vērtē arī ieguldījumu, ko sniedz tādas daudzpusējas iepirkuma aģentūras kā Kopīgā bruņojuma sadarbības organizācija, kas veicina dalībvalstu un ārpussavienības partnervalstu izmantotā ekipējuma saskaņošanu;

30. uzsver nepieciešamību pēc papildu Eiropas finansējuma, kas būtu veltīts komercializācijas nepilnību novēršanai aizsardzības ražojumu inovācijas jomā; aicina stiprināt instrumentus, ar ko nodrošinātu, ka MVU un vidējas kapitalizācijas sabiedrībām ir reāla un mērogojama piekļuve privātajam kapitālam un aizsardzības programmām, tostarp izmantojot racionalizētu iepirkumu, inovācijai labvēlīgus noteikumus un pārrobežu partneru piemeklēšanas atbalstu, tādējādi nodrošinot to lielāku līdzdalību un taisnīgāku līdzekļu piešķiršanu; uzsver, ka ir svarīgi izveidot reģionālus aizsardzības tehnoloģiju inkubatorus HEDI paspārnē, lai atbalstītu pārrobežu MVU konsorcijus, konsultētu par aizsardzības iepirkumu veikšanu un atvieglotu inovatīvu tehnoloģiju testēšanu un validēšanu sadarbībā ar militārajiem galalietotājiem;

31. uzsver, ka ES un NATO ir jāparaksta vispusīgs sadarbības nolīgums par spēju plānošanu un attīstību, lai nodrošinātu saskaņotu un papildinošu plānošanu un sadarbspējīgas aizsardzības spējas, un par standartizāciju; uzsver, ka šādā sadarbībā ir jāievēro abu organizāciju autonomija, vienlaikus izvairoties no dublēšanās un veicinot taisnīgu sloga sadali; aicina Komisiju sadarbībā ar EAA ierosināt tiesību akta priekšlikumu, ar ko tiktu izveidots saskaņots ES satvars juridiski saistošiem aizsardzības ražojumu tehniskajiem standartiem un sertifikācijai, balstoties uz Eiropas aizsardzības standartu references sistēmu (*EDSTAR*) un – attiecīgā gadījumā – kodificējot izraudzītus NATO standartizācijas nolīgumus (*STANAG*)

ES tiesību aktos; turklāt, lai katram aizsardzības ražojumam nebūtu jāveic atsevišķas valsts līmeņa pārbaudes, aicina Komisiju ierosināt satvaru aizsardzības ekipējuma kopīgai Eiropas līmeņa testēšanai un sertifikācijai, tostarp kopīgām testēšanas un sertifikācijas iekārtām; aicina dalībvalstis saskaņot savus iepirkuma un spēju attīstīšanas centienus ar NATO aizsardzības plānošanas prioritātēm, nodrošinot sistēmu pilnīgu sadarbspēju un izvairoties no paralēlām struktūrām; uzsver, ka spēcīgākai un integrētākai Eiropas aizsardzības industrijai būtu jāuzlabo Eiropas ieguldījums NATO un transatlantiskajā sloga dalīšanā, vienlaikus uzturot atvērtu sadarbību ar uzticamiem partneriem, piemēram, Ukrainu, EEZ/EBTA valstīm un drošības un aizsardzības partnerības valstīm; rosina īstenot NATO ātrās pieņemšanas rīcības plānu, kura mērķis ir paātrināt valstu iepirkuma procesus un centienus īstenot iepirkumu ciklu, testēšanas protokolu un sertifikācijas sistēmu reformas, nodrošinot, ka militārās inovācijas neatpaliek no apdraudējumu vides;

32. pieņem zināšanai ar aizsardzību saistītos ieteikumus, ko 2024. gadā savā ziņojumā “Much More Than A Market” (“Daudz vairāk nekā tirgus”) izklāstīja bijušais Itālijas premjerministrs *Enrico Letta*; norāda, ka aizsardzības gatavības 2030. gadam mērķu sasniegšanu, aizsardzības rūpniecības paplašināšanu un kopīgu programmu paplašināšanu kavē nodokļu šķēršļi un dažādas pievienotās vērtības nodokļa procedūras sadarbīga iepirkuma programmās; aicina Komisiju veikt turpmākus pasākumus saistībā ar *Letta* ziņojumu un pastiprināt centienus samazināt nodokļu šķēršļus;

33. aicina dalībvalstis gados jaunu speciālistu vidū popularizēt karjeras aizsardzības tehnoloģiju jomā, cita starpā rīkojot izpratnes veicināšanas kampaņas par nozares ieguldījumu Eiropas drošībā un tehnoloģiju inovācijā; mudina izveidot publiskā un privātā sektora partnerības starp aizsardzības uzņēmumiem, izglītības iestādēm un valdībām, lai radītu talantus; mudina dalībvalstis un Komisiju dialogā ar sociālajiem partneriem, tostarp arodbiedrībām, ierosināt nozares prasmju stratēģijas, piemēram, apmācības programmas un mūžizglītības iespējas, lai novērstu pašreizējās un nākotnes prasmju nepilnības aizsardzības industrijā; šajā sakarā ierosina prasmju savienības programmā skaidri iekļaut aizsardzības nozari, sekmējot kvalificētu darba ņēmēju mobilitāti uz dalībvalstīm, kurās viņi ir visvairāk nepieciešami;

34. aicina Komisiju turpināt kvantificēt aizsardzības vienotā tirgus potenciālos finansiālos un operatīvos ieguvumus, tostarp efektivitātes ieguvumus un kolektīvās militārās spējas pieaugumu, veicot neatkarīgu ietekmes novērtējumu; aicina izveidot vienotu kontaktpunktu, kurā ieinteresētās personas varētu ziņot par šķēršļiem, vākt pierādījumus un uzraudzīt, kā dalībvalstis ievēro noteikumus;

35. atzinīgi vērtē Eiropadomes 2025. gada oktobra secinājumus, kuros aicināts sagatavot gada ziņojumu par ES aizsardzības industriālo gatavību, un aicina to papildināt ar “Aizsardzības vienotā tirgus rezultātu apkopojumu”, ko Komisija publicētu sadarbībā ar EAA; uzsver, ka šim rezultātu apkopojumam būtu jānovērtē tādi rādītāji kā aizsardzības iepirkumu īpatsvars, kas veikti kopīgi vai ar atvērtiem ES mēroga konkursiem, pārrobežu industriālās sadarbības līmenis, MVU dalības rādītāji un sistēmu dublēšanās samazinājumi; uzsver, ka tajā būtu jāiekļauj arī ES aizsardzības programmu sociālekonomiskie ieguvumi visās dalībvalstīs un reģionos, tostarp darbvietu radīšana un rūpnieciskā attīstība, lai atbalstītu politikas pilnveidi un nostiprinātu sabiedrības uzticēšanos;

36. pauž stingru pārliecību, ka, lai garantētu ES aizsardzības politikas demokrātisko leģitimitāti un pārredzamību hibrīdkara un dezinformācijas kampaņu apstākļos, Parlamentam ir jāuzņemas galvenā loma šīs politikas plānošanā, uzraudzībā un kontrolē; uzsver, ka ir jānodrošina pārredzamība un pārskatatbildība; aicina Komisiju, Padomi, dalībvalstis un EAA nodrošināt drošus kanālus klasificētas un konfidenciālas informācijas apmaiņai ar Parlamentu, aizsardzības industriju un valstu iestādēm;

°

° °

37. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.